

KØBENHAVNS KOMMUNE

Børne- og Ungdomsforvaltningen

Fagligt Center

NOTAT

Til Børne- og Ungdomsudvalget

23-08-2016

Sagsnr.

2016-0018407

Vedr. Reviderede mål for den faglige kvalitet i fritidstilbuddene

Dokumentnr.

2016-0018407-13

BUU vedtog d. 18. marts 2015 en overordnet ramme ift. Fremtidens Fritidstilbud. Udvalget præsenteres hermed for de reviderede mål for den faglige kvalitet i fritidsinstitutioner og fritidscentre.

Sagsbehandler

Merete Papapetros

Baggrund

Folkeskolereformen og en længere skoledag for alle børn og unge betyder, at de københavnske fritidstilbud skal tilpasses den nye dagligdag med en kortere åbningstid.

Lovgrundlaget for fritidstilbuddene har ikke ændret sig, men det har den sammenhæng fritidstilbuddene indgår i – og dermed den ramme, de omstændigheder og de forventninger, der er til tilbuddene.

Med folkeskolereformen er der opstillet 3 nationale mål for folkeskolen:

- Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige de kan
- Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund ift. faglige resultater
- Tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis

De københavnske fritidstilbud spiller en væsentlig rolle i opfyldelse af disse mål, og det skal sikres at fritidstilbuddene bidrager til reformens mål omkring elevernes trivsel og læring. Herudover er fritidstilbuddene en vigtig medspiller i forhold til målet om, at 95 % af en ungdomsårgang gennemfører en ungdomsuddannelse.

BUU har den 18. marts 2015 vedtaget den overordnede ramme ift. Fremtidens fritidstilbud herunder, at der skulle udarbejdes en revision af de eksisterende mål. Udgangspunktet for arbejdet var at bevare den eksisterende fritidspædagogiske kvalitet og skabe de nødvendige rammer, da fritidstilbuddene også fremover skal give de københavnske børn og unge mulighed for at dyrke deres interesser og give dem mulighed for at danne relationer til andre børn/unge og voksne. Samtidig skal de være meningsgivende for børnene/de unge og bidrage til helhed og sammenhæng i deres liv. Læring, udvikling, social inklusion, demokratisk dannelse og trivsel er derfor også nøgleord i forhold til fritidstilbuddene.

Ungdomsgruppen

Gyldenløvesgade 15
1600 København V

Mobil
2673 4137

E-mail
mpa@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009374301

www.kk.dk

Proces

Målene er udarbejdet af en arbejdsgruppe bestående af medarbejdere fra Fagligt center, pædagogiske konsulenter og ledere fra områderne, suppleret ad hoc af ledere fra de berørte institutionstyper. Herudover er der afholdt et ”trykprøvemøde” med repræsentanter fra skoler og institutioner. Ligeledes er forældreorganisationerne blevet orienteret om arbejdet. De faglige organisationer (LFS og BUPL) godkendte målene d. 24. maj 2016.

Organisering

Fritidsinstitutionerne, i forhold til de 6 – 9 årige, er placeret på skolen, og der er vedtaget en 1:1 organisering mellem skole og fritidsinstitutioner, der skal skabe et sammenhængende og afvekslende læringsrum for børnene. Dette fordrer helhedstænkning og koordinering mellem skole – og fritidspersonalet i forhold til børnenes faglige og sociale læring samtidig med, at de giver forældrene mulighed for pasning af deres børn efter skoletid.

Fritidscentrene er fysisk placeret på flere matrikler med forskellige fysiske rammer og muligheder for forskellige pædagogiske aktiviteter. Fritidscentrene arbejder i forhold til de 10 -13 årige og de 14 – 17/25 årige, hvor børnene og de unge kommer fra forskellige skoler. Fritidscentrene skal tage udgangspunkt i, at alle områdets børn og unge er fritidscentrets målgruppe og skal formidle attraktive møde- og aktivitetssteder for de større børn og unge, med meningsfulde fællesskaber og god voksenkontakt på tværs af sociale, kulturelle og etniske forskelligheder. Det er centralt for fritidscentrene, at der samarbejdes med andre interessenter i forhold til skole og fritid.

Målene

Dagtilbuddene i København arbejder ud fra 6 politisk vedtagne pejlemærker for pædagogisk kvalitet i tilbuddene fra 0 – 18 år. Fokus i forhold til de enkelte mål vil – for de enkelte institutionstyper – være varierende afhængigt af børnene / de unges alder, da børnene / de unges muligheder, behov og interesser for et aktivt fritidsliv ændrer sig over tid bl.a. som følge af øget mobilitet og selvstændighed.

Succeskriterierne i forhold til *fritidstilbuddene og skolen* er, at det gennem en fælles og helhedsorienteret indsats med fokus på det enkelte større barn eller unges trivsel, læring og udvikling, sikres at:

- de større børn/unge bliver så dygtige, som de kan og får forudsætninger for et indholdsrigt fritidsliv og at gennemføre en uddannelse
- betydningen af social baggrund for deres trivsel, læring, dannelse og udvikling mindskes
- de større børn/unge får forudsætninger for at deltage som aktive, demokratiske borgere i det danske samfund

- tilliden til og trivslen i fritidstilbuddene styrkes gennem respekt for professionel viden og udført praksis

Dette kræver, at der etableres et ligeligt og gensidigt forpligtende samarbejde, en ændret praksis af begge parter, hvor der er større fællesskab om opgaveløsningen, og hvor de involverede personalegrupper føler sig respekterede.

Fritidscentrene arbejder desuden med et forstærket fokus på

- vejledning og rådgivning om personlige forhold, der kan understøtte især udsatte unges overskud til at fastholde uddannelsesperspektivet
- at introducere de unge til byens foreningsliv og andre fritids-tilbud

Beskrivelsen af de nye mål tager udgangspunkt i hvorledes det ønskes, at fritidsinstitutionerne arbejder med de 6 pejlemærker og er opdelt efter alder (6 – 9 år/ 10 – 13 år/ 14 -17 /25 år). De enkelte pejlemærker er nævnt for sig, hvorefter der i skemaform er beskrevet mål for pejlemærket og forventninger til hvorledes, der skal arbejdes for at opnå dette mål, der målrettes de lokale ønsker og behov. Se bilag 1,2 og 3.

Implementering

Der afholdes ” et fagligt træf”, den 26. september 2016 for hele byen, hvor målene præsenteres for klyngeledere, pædagogiske ledere, institutionsledere, netværkskoordinatorer, skoleledere, ledere af ressourceter / pædagogisk læringscenter, tværfaglige chefer, områdechefer og pædagogiske konsulenter. Herefter vil der, i alle 5 områder, blive afviklet processer, hvor ledere og medarbejdere indkaldes, og der arbejdes med at omsætte målene til praksis.

31-05-2016

Sagsnr.
2016-0018407

Dokumentnr.
2016-0018407-10

Sagsbehandler
Merete Papapetros

Pejlemærker og mål for Fritidsinstitutioner

I københavnske fritidsinstitutioner og fritidscentre tilbydes børn og unge både et udfordrende læringsmiljø og et indholdsrigt fritidsliv. Institutionerne tager udgangspunkt i børnenes og de unges ressourcer og kompetencer og sikrer alle deltagelse i fællesskabet uanset social baggrund eller et eventuel handicap.

Dagtilbuddene i København arbejder ud fra 6 politisk vedtagne pejlemærker for pædagogisk kvalitet i tilbuddene fra 0 – 18 år. Fokus i forhold til de enkelte mål vil – for de enkelte institutionstyper – være varierende afhængigt af børnene / de unges alder, da børnene / de unges muligheder, behov og interesser for et aktivt fritidsliv ændrer sig over tid bl.a. som følge af øget mobilitet og selvstændighed.

Der er vedtaget en 1:1 organisering mellem skole og fritidsinstitutioner, der har til hensigt at skabe et sammenhængende og afvekslende læringsrum for børnene. Dette fordrer helhedstænkning og koordinering mellem skole – og fritidspersonalet i forhold til børnenes faglige og sociale læring samtidig med, at de giver forældrene mulighed for pasning af deres børn efter skoletid.

Målene for pejlemærkerne danner rammen for pædagogens praksis i skolen samt rammen for at et sammenhængende læringsrum mellem skole og fritidsinstitution.

Succeskriterierne i forhold til fritidsinstitutioner og skoler er, at der gennem en fælles og helhedsorienteret indsats med fokus på det enkelte barns trivsel, læring og udvikling, sikres at:

- alle børn bliver så dygtige, som de kan og får forudsætninger for at få et indholdsrigt fritidsliv og gennemføre en uddannelse
- betydningen af social baggrund for børns trivsel, læring, dannelse og udvikling mindskes
- børnene får forudsætninger for at deltage som aktive, demokratiske borgere i det danske samfund
- tilliden til og trivslen i folkeskolen og fritidsinstitutionen styrkes gennem respekt for professionel viden og sammenhæng i praksis

Dette kræver, at der etableres et ligeligt og gensidigt forpligtende samarbejde, en ændret praksis af begge parter, hvor der er større fællesskab om opgaveløsningen, og hvor de involverede personalegrupper føler sig respekterede.

Her beskrives, hvorledes vi i København ønsker, at fritidsinstitutionerne arbejder med de 6 pejlemærker. De enkelte pejlemærker er nævnt for sig, hvorefter der i skemaform er beskrevet mål for pejlemærket og forventninger til hvorledes, der skal arbejdes for at opnå dette mål, der målrettes de lokale ønsker og behov.

Ungdomsgruppen

Gyldenløvesgade 15
1600 København V

Mobil
2673 4137

E-mail
mpa@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009374301

www.kk.dk

- **Sociale relationer – positiv voksenkontakt hver dag**

”Alle børn har ret til en positiv voksenkontakt hver dag – og udsatte børn har et særligt behov for at blive set og få omsorg. Alle børn skal opleve et trygt og omsorgsfuldt miljø, hvor de mødes med respekt og anerkendelse”

Mål	Det betyder, fritidsinstitutionen opfylder målet ved:
<p>Fritidsinstitutionens børn har mulighed for at indgå i tæt relation til en professionel voksen.</p> <p>Fritidsinstitutionens børn møder professionelle voksne, der skaber et lydhørt, udfordrende og medlevende dannelsesmiljø.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. at definere hvilke værdier der ligger til grund for arbejdet i forhold til relationsdannelsen 2. at der arbejdes med relationsdannelsen og organisering fx via matrixmodel/tidlig opsporing, relationsskema, teamopdeling eller kontaktpersoner 3. at samarbejde aktivt med skolen for sikre et overblik over hele børnegruppen, så alle børn får den hjælp, de har behov for 4. at sikre, at alle fritidsinstitutionens børn, i samarbejde med skolen, får mulighed for en trivselssamtale senest 3 måneder efter skolestart 5. at udarbejde en handleplan for en børnemiljøvurdering, ud fra barnets perspektiv og for KKFO i forhold til skolens trivselsmåling

- **Inklusion og fællesskab – børne- og ungefællesskaber til alle**

”Alle børn skal opleve at være en del af et socialt fællesskab. Børn med særlige behov skal inkluderes i fællesskabet med udgangspunkt i deres behov og muligheder. Personalets respekt for børnene og de unges egne kulturfællesskaber er central”

Mål	Det betyder, fritidsinstitutionen opfylder målet ved:
<p>Fritidsinstitutionens børn lærer og får støtte til at indgå i fællesskaber med afsæt i deres faglige, personlige og sociale ressourcer.</p> <p>Fritidsinstitutionens børn har mulighed for at udfolde sig - i samarbejde med andre - om at løse opgaver og realisere drømme.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. at definere hvilke værdier der ligger til grund for arbejdet i forhold til inklusion og fællesskab 2. at skabe udviklingsorienterede fællesskaber, der rummer mangfoldighed, gensidig tolerance og respekt for andre 3. at lægge individuelle handleplaner for børn med særlige udfordringer i samarbejde med skolen – husk samtykkeerklæring 4. at sikre deltagelsesmuligheder der er passende udfordrende for alle børn i fællesskabet 5. at udarbejde en handleplan for forebyggelse af mobning og støtte børnene i tilegnelsen af redskaber til at håndtere konflikter

- **Sprogindsatsen – muligheder gennem sprog**

”Alle børn skal have de bedste udviklingsmuligheder for deres sprog”

Mål	Det betyder, fritidsinstitutionen opfylder målet ved:
<p>Fritidsinstitutionens børn tilegner sig de sproglige kompetencer, der er nødvendige for at kunne indgå i differentierede sammenhænge i samfundet.</p> <p>Fritidsinstitutionen styrker børns sproglige kompetencer så de lærer at tage medbestemmelse og medansvar for eget og andres liv.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. at beskrive hvorledes institutionen, i samarbejde med skolen, understøtter og fremmer børnenes sproglige udvikling 2. at institutionen via dialog, støtte og inddragelse i planlægningen af aktiviteter, opøver børnenes evne til kommunikation i sociale sammenhænge 3. at iværksætte relevante aktiviteter målrettet de børn, der har brug for særlig sprogstimulering 4. at sprogfokus indgår i planlægningen af aktiviteterne, herunder talesprog, skriftsprog, tegnsprog, kropssprog og billedsprog 5. at stimulere alle børns sproglige færdigheder, så børnene er i stand til at italesætte deres følelser, behov og handlinger samt efter behov inddrage forældrene 6. at der i forhold de tosprogede børn arbejdes med barnets sprogbaggrund 7. at være vejvisere og rådgivere i brug af de sociale medier og digitale kommunikative muligheder

- **Forældresamarbejde – forældrepartnerskab**

”Forældre og institution skal indgå i et tæt samarbejde om deres børn og skal ses som en del af et partnerskab. Forældre er en ressource i forhold til samarbejdet om deres børn og skal ses som en del af et partnerskab”.

Mål	Det betyder, fritidsinstitutionen opfylder målet ved:
<p>Fritidsinstitutionen samarbejder med forældrene om børnenes trivsel, læring og dannelse.</p> <p>Fritidsinstitutionen arbejder differentieret og ressourcebaseret med inddragelse af forældrene i institutionens hverdag.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. at inddrage forældrerådet/forældrebestyrelsen i definitionen af hvilke værdier der ligger til grund for arbejdet med forældresamarbejde – og partnerskab 2. at give forældrene mulighed for deltagelse i både det formelle og uformelle liv i fritidsinstitutionen 3. at inddrage forældrene i udarbejdelsen af en handlingsplan for børnemiljøet - dette med afsæt i et børneperspektiv 4. at tilbyde deltagelse i forældresamtaler i forbindelse med skole/hjemsamtalerne 5. at indgå i samarbejde med skolen om udvikling af forældresamarbejdet og koordinering af forældrearrangementer 6. at indgå i forældrepartnerskab i forhold til individuelle handleplaner

- **Sammenhæng – også i overgange**

”Alle børn skal opleve en helhed i deres liv. Ved overgangen fra et tilbud til et andet, skal barnet og deres forældre opleve, at der samarbejdes om at skabe en tryk og god overgang”

Mål	Det betyder, fritidsinstitutionen opfylder målet ved:
<p>Fritidsinstitutionen samarbejder med skolen og andre samarbejdspartnere for at sikre trivsel og helhed i barnets udvikling, dannelse og læring.</p> <p>Fritidsinstitutionens børn skal opleve overgange som sammenhængende.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. at samarbejde ud fra aftalte mål og indsatser mellem skole og fritidsinstitution i ”Stærkt samarbejde”, der understøtter børnenes faglige fordybelse, dannelse, trivsel og læring 2. at deltage aktivt i udarbejdelse af konkrete overgangsftaler mellem børnehave, skole og fritidsinstitution med afsæt i BUF’s årshjul for overgange 3. at fritidsinstitutionen ved tidlig indskrivning arbejder målrettet med børnene for at understøtte deres skoleparathed ved tidlig indskrivning f.eks. bevægelsesindsats eller sprogindsats aktiviteter 4. at bidrage med fagligt kendskab til børn i det tværfaglige samarbejde med skolen og andre interessenter, herunder i forhold til trivsel, den formelle og uformelle læring

- **Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis (0 - 18 år)**

”Alle institutioner skal vælge en konkret metode, således at der – på mangfoldige måder – arbejdes systematisk og reflekteret. Institutionerne skal skabe rum for refleksion over det pædagogiske arbejde og kunne indgå i en dialog omkring deres pædagogiske praksis. I valg af metode skal der tages afsæt i den enkelte institutions børnegruppe og øvrige lokale forhold”

Mål	Det betyder, fritidsinstitutionen opfylder målet ved:
<p>Fritidsinstitutionen anvender metoder/systematikker i planlægningen af alle pædagogiske tiltag.</p> <p>Fritidsinstitutionen gennemfører løbende evalueringer af de metoder og systematikker institutionen arbejder med.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. at planlægge alle aktiviteter med udgangspunkt i børnenes behov og interesser 2. at der kontinuerligt afholdes personalemøder til refleksion, sparring, planlægning og evaluering 3. at anvende relevant forskningsmæssigt viden i den pædagogiske praksis 4. at målsætte og evaluere større og længerevarende aktiviteter ved brug af udvalgte metoder 5. at udarbejde en tidsplan (f.eks. årshjul) for refleksion af institutionens pædagogiske praksis 6. at anvende dokumentationsmetoder som f.eks. logbøger eller tilsvarende materiale 7. at planlægge og målsætte aktiviteterne i stærkt samarbejde med afsæt i pejlemærkerne

31-05-2016

Sagsnr.
2016-0018407

Dokumentnr.
2016-0018407-11

Sagsbehandler
Merete Papapetros

Pejlemærker og mål for Fritidscentre 10 -13 år

I københavnske fritidsinstitutioner og fritidscentre tilbydes børn og unge både et udfordrende læringsmiljø og et indholdsrigt fritidsliv. Institutionerne tager udgangspunkt i børnenes og de unges ressourcer og kompetencer og sikrer alle deltagelse i fællesskabet uanset social baggrund eller et eventuel handicap.

Dagtilbuddene i København arbejder ud fra 6 politisk vedtagne pejlemærker for pædagogisk kvalitet i tilbuddene fra 0 – 18 år. Fokus i forhold til de enkelte mål vil – for de enkelte institutionstyper – være varierende afhængigt af børnene / de unges alder, da børnene / de unges muligheder, behov og interesser for et aktivt fritidsliv ændrer sig over tid bl.a. som følge af øget mobilitet og selvstændighed.

Fritidscentrene er fysisk placeret på flere matrikler med forskellige fysiske rammer og muligheder for forskellige pædagogiske aktiviteter. Fritidscentrene arbejder i forhold til de 10 -13 årige og de 14 – 17/25 årige, hvor de unge kommer fra forskellige skoler.

Succeskriterierne i forhold til fritidscentrene og skolen er, at der gennem en fælles og helhedsorienteret indsats med fokus på det enkelte større barn eller unges trivsel, læring og udvikling, sikres at:

- de større børn/unge bliver så dygtige, som de kan og får forudsætninger for et indholdsrigt fritidsliv og at gennemføre en uddannelse
- betydningen af social baggrund for deres trivsel, læring, dannelse og udvikling mindskes
- de større børn/unge får forudsætninger for at deltage som aktive, demokratiske borgere i det danske samfund
- tilliden til og trivslen i fritidscentrene styrkes gennem respekt for professionel viden og udført praksis

Dette kræver, at der etableres et ligeligt og gensidigt forpligtende samarbejde, en ændret praksis af begge parter, og at de involverede personalegrupper føler sig respekterede.

Her beskrives, hvorledes vi i København ønsker, at fritidscentrene arbejder med de 6 pejlemærker for de 10 – 13 årige. De enkelte pejlemærker er nævnt for sig, hvorefter der i skemaform er beskrevet mål for pejlemærket og forventninger til hvorledes, der skal arbejdes for at opnå dette mål, der målrettes de lokale ønsker og behov.

Ungdomsgruppen

Gyldenløvesgade 15
1600 København V

Mobil
2673 4137

E-mail
mpa@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009374301

www.kk.dk

- **Sociale relationer – positiv voksenkontakt hver dag**

”Alle børn og unge har ret til en positiv voksenkontakt hver dag – og udsatte børn har et særligt behov for at blive set og få omsorg. Alle børn og unge skal opleve et trykt og omsorgsfuldt miljø, hvor de mødes med respekt og anerkendelse”

Mål	Det betyder, fritidscenteret opfylder målet ved:
<p>Fritidscenterets børn har mulighed for tæt relation til en professionel voksen.</p> <p>Fritidscenterets børn bliver passende udfordret på deres personlige, sociale og faglige dannelse.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. at definere hvilke værdier der ligger til grund for arbejdet med relationsdannelsen 2. at der arbejdes systematisk med relationsdannelsen og en organisering af det pædagogiske arbejde fx via en matrixmodel/tidlig opsporing, relationsskema, teamopdeling eller kontaktpersoner 3. at sikre børnene mulighed for en trivselssamtale senest 3 måneder efter opstart i fritidscenteret 4. at indgå i målrettede samtaler med udsatte børn, med fokus på deres personlige og faglige udvikling og trivsel i samarbejde med forældrene, skolen og andre samarbejdsparter

- **Inklusion og fællesskab – børne- og ungefællesskaber til alle**

”Alle børn og unge skal opleve at være en del af et socialt fællesskab. Børn og unge med særlige behov skal inkluderes i fællesskabet med udgangspunkt i deres behov og muligheder. Personalets respekt for børnene og de unges egne kulturfællesskaber er central”

Mål	Det betyder, fritidscenteret opfylder målet ved:
<p>Fritidscenterets børn deltager i et socialt fællesskab på tværs af sociale og etniske forskelligheder.</p> <p>Fritidscenteret har forventninger og tilbud til alle centerets børn og understøtter indsatsen for chancelighed.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. at definere hvilke værdier der ligger til grund for arbejdet med inklusion og fællesskab 2. at sikre miljøer, der tager udgangspunkt i børns interesser og erfaringsniveau, så børnene oplever tilbuddet fagligt, personligt og socialt udviklende 3. at sikre børnene kendskab til og støttet i at deltage i byens mange kultur- og fritidstilbud 4. at have et formaliseret samarbejde med foreningslivet, uddannelsesinstitutioner og eksterne aktører om konkrete aktiviteter 5. at udarbejde en sorg/ kriseplan, en antimobbepolitik, en plan for konflikthåndtering mv. 6. at inddrage barnet, forældrene og skolen samt andre samarbejdsparter i udarbejdelse af individuelle handleplaner for børn i udsatte positioner

- **Sprogindsatsen – muligheder gennem sprog**

Alle børn og unge skal have de bedste udviklingsmuligheder for deres sprog”

Mål	Det betyder, fritidscenteret opfylder målet ved:
<p>Fritidscenteret udvikler modeller for demokratisk dannelse så børnene inddrages på alle niveauer i fritidscenterets daglige liv.</p> <p>Fritidscenteret understøtter børnenes sproglige udvikling, så de bliver i stand til at udtrykke tanker, følelser og beslutninger.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. at definere hvilke værdier der ligger til grund for arbejdet i forhold til sprog og medborgerskab samt social dannelse 2. at støtte børn i at tage fælles beslutninger, uddelegere opgaver og tage ansvar for egne beslutninger 3. at etablere relevante interesse – og børneråd, hvor børnene har indflydelse på aktiviteter og økonomi 4. at sørge for, at børnene får mulighed for at deltage i musiske, kreative og bevægelsesaktiviteter i samarbejde med foreningslivet 5. at være vejvisere og rådgivere i brug af sociale medier og digitale kommunikative muligheder 6. at der i forhold de tosprogede børn arbejdes med barnets sprogbaggrund, og at der indgås et forældrepartnerskab for børn med behov for en målrettet indsats

- **Forældresamarbejde – forældrepartnerskab**

”Forældre og institution skal indgå i et tæt samarbejde om deres børn og skal ses som en del af et partnerskab. Forældre er en ressource i forhold til samarbejdet om deres børn og skal ses som en del af et partnerskab”.

Mål	Det betyder, fritidscenteret opfylder målet ved:
<p>Fritidscenteret og forældre og samarbejder om børns trivsel, dannelse og udvikling.</p> <p>Fritidscenteret inddrager forældrenes ressourcer i fritidscenterets aktiviteter.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. at inddrage forældrerådet/forældrebestyrelsen i definitionen af hvilke værdier der ligger til grund for arbejdet med forældresamarbejde – og partnerskab 2. at arrangere forældrearrangementer i samarbejde med forældrene i respekt for og forståelse for familiernes baggrund 3. at indgå i forældrepartnerskaber ift. individuelle handleplaner 4. at tilbyde deltagelse i forældresamtaler i forbindelse med skole/ hjemsamtaler

- **Sammenhæng – også i overgange**

”Alle børn og unge skal opleve en helhed i deres liv. Ved overgangen fra et tilbud til et andet, skal barnet/den unge og deres forældre opleve, at der samarbejdes om at skabe en tryk og god overgang”

Mål	Det betyder, fritidscenteret opfylder målet ved:
<p>Fritidscenteret samarbejder med skolen og andre samarbejdspartnere for at sikre trivsel og helhed i barnets udvikling, dannelse og læring.</p> <p>Fritidscenteret, fritidsinstitution og skole samarbejder om at skabe en tryk og sammenhængende overgang ved skift fra fritidsinstitution til fritidscenter.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. at definere hvilke værdier institutionen bygger sit pædagogiske arbejde med overgange og skabelsen af sammenhænge på 2. at bidrage med fagligt kendskab til børn i det tværfaglige samarbejde med skolen, herunder i forhold til trivsel, den formelle og uformelle læring 3. at åbne fritidscenteret for- og mod foreningslivet og andre aktørers fritidstilbud samt bryde de bygningsmæssige grænser og lægge aktiviteter uden for fritidscentret 4. at udarbejde konkrete samarbejdsaftaler med skolen om overgange 5. at udarbejde, et årshjul med konkrete overgangsftaler vedr. overgangen fra fritidsinstitution til fritidscenter og fra fritidscenter for de større børn til fritidscenter for unge 14 – 17/23 årige 6. at indgå i samarbejde med alle relevante aktører, herunder skoler, SSP, socialforvaltningen, foreningslivet, boligsociale medarbejdere mv. 7. at tilbyde vejledning og rådgivning om muligheder for ungdomsuddannelse og job 8. at samarbejde med andre fritidscentre om et mangfoldigt udbud til børn i området

- **Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis (0 - 18 år)**

Alle institutioner skal vælge en konkret metode, således at der – på mangfoldige måder – arbejdes systematisk og reflekteret. Institutionerne skal skabe rum for refleksion over det pædagogiske arbejde og kunne indgå i en dialog omkring deres pædagogiske praksis. I valg af metode skal der tages afsæt i den enkelte institutions børne- og unge-gruppe og øvrige lokale forhold”

Mål	Det betyder, fritidscenteret opfylder målet ved:
<p>Fritidscenteret anvender metoder/systematikker i planlægningen af alle pædagogiske tiltag.</p> <p>Fritidscenteret gennemfører løbende evalueringer af de metoder og systematikker fritidsinstitutionen</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. at planlægge alle aktiviteter med udgangspunkt i børnenes behov og interesser 2. at der kontinuerligt afholdes personalemøder til refleksion, sparring, planlægning og evaluering 3. at anvende relevant forskningsmæssigt viden i den pædagogiske praksis 4. at målsætte og evaluere alle større og længerevarende aktiviteter ved brug af udvalgte metoder 5. at udarbejde en tidsplan (f.eks. årshjul) for refleksion af institutionens pædagogiske praksis

arbejder med.	6. at anvende dokumentationsmetoder som f.eks. logbøger eller tilsvarende materiale
---------------	---

Fritidscentre 14 – 17 (25) år

I københavnske fritidsinstitutioner og fritidscentre tilbydes børn og unge både et udfordrende læringsmiljø og et indholdsrigt fritidsliv. Institutionerne tager udgangspunkt i børnenes og de unges ressourcer og kompetencer og sikrer alle deltagelse i fællesskabet uanset social baggrund eller et eventuel handicap.

Dagtilbuddene i København arbejder ud fra 6 politisk vedtagne pejlemærker for pædagogisk kvalitet i tilbuddene fra 0 – 18 år. Fokus i forhold til de enkelte mål vil – for de enkelte institutionstyper – være varierende afhængigt af børnene / de unges alder, da børnene / de unges muligheder, behov og interesser for et aktivt fritidsliv ændrer sig over tid bl.a. som følge af øget mobilitet og selvstændighed.

Fritidscentrene er fysisk placeret på flere matrikler med forskellige fysiske rammer og muligheder for forskellige pædagogiske aktiviteter. Fritidscentrene arbejder i forhold til de 10 -13 årige og de 14 – 17/25 årige, hvor de unge kommer fra forskellige skoler og unge der ikke går i skole mere. Fritidscentrets arbejde med denne aldersgruppe udføres i samarbejde med de relevante grundskoler, Ungdommens Uddannelsesvejledning, ungdomsskolen og ungdomsuddannelserne. Specifikt for fritidscentrenes ældre brugere arbejdes der målrettet med udsusning og overgangen fra det 18. år til voksenlivet. Enkelte klubber kan, efter aftale, arbejde med unge helt frem til og med det 25. år.

Tilbuddet 14 – 17/25 år arbejder med et brugerbegreb – et tilbud til alle unge – og skal skabe attraktive tilbud samt etablere samarbejde med lokalområdets interessenter i forhold til de unges fritidsliv. Herudover arbejdes der med en gadeplansindsats ift. de unge, der skønnes at have behov for støtte.

Succeskriterierne til fritidscentre og skoler er, at der opnås et helhedsorienteret samarbejde om den enkelte unges trivsel, læring og udvikling, hvor:

- alle unge bliver så dygtige, som de kan og får forudsætninger for et indholdsrigt fritidsliv og gennemføre en uddannelse
- at betydningen af social baggrund for unges trivsel, læring, dannelse og udvikling mindskes
- at unge får forudsætninger for at deltage som aktive, demokratiske borgere i det danske samfund

Dette kræver, at der etableres et ligeligt og gensidigt forpligtende samarbejde, en ændret praksis af begge parter og, at de involverede personalegrupper føler sig respekterede.

Herudover arbejdes der med et forstærket fokus på

- vejledning og rådgivning om personlige forhold, der kan understøtte især udsatte unges overskud til at fastholde uddannelsesperspektivet
- at introducere de unge til byens foreningsliv og andre fritidstilbud

Her beskrives, hvorledes vi i København ønsker, at fritidscentrene arbejder med de 6 pejlemærker for de 14 – 17 (23) årige. De enkelte pejlemærker er nævnt for sig, hvorefter der i skemaform er beskrevet mål for pejlemærket og forventninger til hvorledes, der skal arbejdes for at opnå dette mål, der målrettes de lokale ønsker og behov.

Ungdomsgruppen

Gyldenløvesgade 15
1600 København V

Mobil
2673 4137

E-mail
mpa@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009374301

www.kk.dk

- **Sociale relationer – positiv voksenkontakt hver dag**

”Alle unge har ret til en positiv voksenkontakt hver dag – og udsatte unge har et særligt behov for at blive set og få omsorg. Alle unge skal opleve et trygt og omsorgsfuldt miljø, hvor de mødes med respekt og anerkendelse”

Mål	Det betyder, fritidscenteret opfylder målet ved:
<p>Fritidscenteret er et lærings – og udviklingssted, der ruste de unge til at indgå i samfundet.</p> <p>Fritidscenteret giver de unge en socialpædagogisk og kriminalpræventiv støtte med henblik på at skabe stabilitet omkring deres liv.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. at definere hvilke værdier der ligger til grund for arbejdet i forhold til relationsdannelsen 2. at der arbejdes med relationsdannelsen og organisering fx via et relationsskema, teamopdeling, kontaktpersoner o.a. 3. at udarbejde handleplaner for unge med særlige behov med inddragelse af forældrene og andre relevante samarbejdsparter 4. at tilbyde vejledning og rådgivning om personlige/trivselsforhold 5. at arbejde tæt sammen med skole, Socialforvaltningen, Beskæftigelses – og Integrationsforvaltningen, Kultur – og Fritidsforvaltningen og SSP om de enkelte kriminalitetstruede og udsatte unge 6. at udarbejde en plan for, hvorledes de unge over 18 år kommer videre i relevante aktiviteter og tilbud i samarbejde med den unge

- **Inklusion og fællesskab – børne- og ungefællesskaber til alle**

”Alle unge skal opleve at være en del af et socialt fællesskab. Unge med særlige behov skal inkluderes i fællesskabet med udgangspunkt i deres behov og muligheder. Personalets respekt for de unges egne kulturfællesskaber er central”

Mål	Det betyder, fritidscenteret opfylder målet ved:
<p>Fritidscenteret udfordrer de unge på deres personlige, sociale og faglige dannelse.</p> <p>Fritidscenteret er et attraktivt møde – og aktivitetssted for de unge, hvor meningsfulde aktiviteter og nærværende voksenkontakt skaber sociale fællesskaber på tværs af sociale og etniske forskelligheder.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. at definere hvilke værdier der ligger til grund for arbejdet i forhold til inklusion og fællesskab 2. at skabe samværsformer præget af respekt, tolerance og ansvarlighed 3. at støtte unge i at blive en del af et socialt fællesskab, f.eks. via ”Ung til Ung – metoden” 4. at arbejde med selvindsigt og empati hos de unge for at de kan blive aktive medborgere 5. at inddrage ungdomsskolen, fritids-, kultur- og foreningslivet samt andre interessenter i arbejdet med inklusion og fællesskab i forhold til aktivitetsplanlægningen 6. at udarbejde en sorg/kriseplan, antimobbepolitik, plan for konflikthåndtering mv.

- **Sprogindsatsen – muligheder gennem sprog**

”Alle unge skal have de bedste udviklingsmuligheder for deres sprog”

Mål	Det betyder, fritidscentret opfylder målet ved:
<p>Fritidscenteret udvikler modeller for demokratisk dannelse af de unge på alle niveauer i centerets daglige liv.</p> <p>Fritidscenteret understøtter de unges sproglige udvikling, så de bliver i stand til at udtrykke tanker, følelser og beslutninger.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. at definere hvilke værdier der ligger til grund for arbejdet i forhold til sprog og medborgerskab 2. at støtte de unge i at tage fælles beslutninger og uddelegere opgaver 3. at etablere relevante interesse- og ungeråd, hvor de unge har indflydelse på aktiviteter og økonomi, og hvor de unge får mulighed for at repræsentere andre unge i fritidscenterets/klyngens forældreråd/ bestyrelse 4. at skabe gode sprogmiljøer med særlig fokus på de unges sprogbrug overfor hinanden og med forskellige kontekster med de voksne som gode rollemodeller 5. at give mulighed for at de unge kan få hjælp til lektier, jobsøgning o.a. 6. at være vejvisere og rådgivere i brug af sociale medier og digitale kommunikative muligheder

- **Forældresamarbejde – forældrepartnerskab**

”Forældre og institution skal indgå i et tæt samarbejde om deres børn og skal ses som en del af et partnerskab. Forældre er en ressource i forhold til samarbejdet om deres børn og skal ses som en del af et partnerskab”.

Mål	Det betyder, fritidscenteret opfylder målet ved:
<p>Fritidscenteret samarbejder med forældrene om deres barns dannelse, trivsel og udvikling.</p> <p>Fritidscenteret inddrager forældrenes ressourcer i centerets aktiviteter.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. at inddrage forældrerådet/ forældrebestyrelsen / brugerbestyrelsen i definitionen af hvilke værdier institutionen bygger sit forældresamarbejde – og partnerskab på 2. at arbejde for, at forældrene deltager i fritidscenterets arrangementer med respekt og forståelse for familiens baggrund. 3. at der sikres kontakt til nye forældre 4. at samarbejde med forældrene og skolen om den udsatte unge

- **Sammenhæng – også i overgange**

”Alle unge skal opleve en helhed i deres liv. Ved overgangen fra et tilbud til et andet, skal den unge og deres forældre opleve, at der samarbejdes om at skabe en tryk og god overgang”

Mål	Det betyder, fritidscenteret opfylder målet ved:
<p>Fritidscenteret støtter de unges trivsel og dannelse, så de kan gennemføre skolegang og ungdomsuddannelse.</p> <p>Fritidscenteret ruste de unge til livsduelighed ved at udvikle deres sociale, kulturelle og uddannelsesmæssige kompetencer</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. at definere hvilke værdier der ligger til grund for arbejdet med overgange 2. at tilbyde vejledning og rådgivning om vej til uddannelse og job, herunder hjælp til fritidsjob 3. at styrke og udvikle samarbejdet med grundskolen, Ungdommens Uddannelsesvejledning, ungdomsskolen, socialforvaltningen og ungdomsuddannelserne 4. at åbne fritidscenteret for og mod foreningslivet og andre aktørers fritidstilbud 5. at deltage i udarbejdelsen og udførelse af en ”klub”bydelsplan, herunder etablere et opsøgende gadeplansarbejde

- **Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis (0 - 18 år)**

”Alle institutioner skal vælge en konkret metode, således at der – på mangfoldige måder – arbejdes systematisk og reflekteret. Institutionerne skal skabe rum for refleksion over det pædagogiske arbejde og kunne indgå i en dialog omkring deres pædagogiske praksis. I valg af metode skal der tages afsæt i den enkelte institutions ungegruppe og øvrige lokale forhold”

Mål	Det betyder, fritidscenteret opfylder målet ved:
<p>Fritidscenteret anvender metoder/systematikker i planlægningen af alle pædagogiske tiltag.</p> <p>Fritidscenteret gennemfører løbende evalueringer af de metoder og systematikker fritidsinstitutionen arbejder med.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. at planlægge alle aktiviteter med udgangspunkt i de unges behov og interesser 2. at der kontinuerligt afholdes personalemøder til refleksion, sparring, planlægning og evaluering. 3. at anvende relevant forskningsmæssigt viden i den pædagogiske praksis 4. at målsætte og evaluere alle aktiviteter ved brug af udvalgte metoder 5. at udarbejde en tidsplan (f.eks. årshjul) for refleksion af institutionens pædagogiske praksis. 6. at anvende dokumentationsmetoder som f.eks. logbøger eller tilsvarende materiale 7. at fritidscenterets gadeplansarbejde dokumenteres via BUF logbogen

31-05-2016

Sagsnr.
2016-0018407

Dokumentnr.
2016-0018407-12

Sagsbehandler
Merete Papapetros